

บทที่ 3

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัด ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ดังนั้น ในการวิจัยระยะที่ 1 จึงจำเป็นต้องศึกษาสภาพปัจจุบันของพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วง ชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และความต้องการการพัฒนาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการแสวงหาแนวทางพัฒนาในการวิจัยระยะที่ 2 ต่อไป ซึ่งในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี นี้นำเสนอเป็น 4 ตอน คือ

1. คำถามการวิจัย
2. วัตถุประสงค์การวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สภาพปัจจุบันของพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียน
5. ปัญหาและความต้องการการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียน

คำถามการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1 (R1) นี้มุ่งแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามการวิจัยที่สำคัญ 2 ประเด็น คือ

1. สภาพปัจจุบันของพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เป็นอย่างไร
2. ปัญหาและความต้องการการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียน บ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1 (R1) นี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของ พฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กรอบการวิจัย

ในการวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้ประยุกต์ ใช้จากหลัก การประหยัดของนโยบาย ขับเคลื่อนแผนชุมชน จัดความยากจน ศูนย์อำนวยการต่อสู้กับความยากจน เพื่อชนะความ ยากจน กระทรวงมหาดไทย (ศตจ.มท.) (2548 - 2549 หน้า 70) ประกอบด้วย

การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ประจำตัวทุกวัน

การควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

2. ประชากร

กลุ่มประชากรในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนบ้านทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน 29 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษาและตัวแทนผู้ปกครอง นักเรียน จำนวนรวม 14 คน ประกอบด้วย

2.2.1 บุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 4 คน

2.2.2 ตัวแทนผู้ปกครองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 10 คน

3. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีการและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และ ครูประจำชั้น โดย เนื้อหาของคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรม การประหยัดของนักเรียน ประกอบด้วยประเด็นการ สัมภาษณ์ ดังนี้ การสังเกตนักเรียนในพฤติกรรมของนักเรียนด้านการประหยัด การอบรม นักเรียนให้รู้จักการประหยัด การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในเรื่องของการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย การกระตุ้นให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการประหยัด การลงโทษและดักเตือนนักเรียนเมื่อ นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสม การควบคุมรายจ่ายของนักเรียน (รายละเอียดใน ภาคผนวก ก)

3.2 การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม ใช้กับนักเรียนโดยมีทั้งหมด 2 ตอน ประกอบด้วย (รายละเอียดในภาคผนวก ค)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน มีข้อคำถาม แบบตรวจสอบรายการ (check-list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ของนักเรียน โดยรูปแบบ ของข้อคำถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) เพื่อต้องการทราบถึง พฤติกรรม การประหยัด การทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายและการควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ของ นักเรียน โดยประเมินจากการปฏิบัติตนของนักเรียน

3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือ มีวิธีการดังนี้

3.3.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประหยัด โดยได้ศึกษาจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยต่าง และรวบรวมแล้วนำมาเป็นเอกสารประกอบในการสร้างเครื่องมือ

3.3.2 สร้างข้อคำถามตามขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการสร้างแบบสอบถามตามกรอบการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัด ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ซึ่งได้กำหนดไว้ 2 ประเด็น คือ การทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ประจำตัวทุกวัน และการควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

3.4 ตรวจสอบข้อคำถามและแก้ไขข้อความให้ถูกต้องตามโครงสร้างและเนื้อหาผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทั้งที่เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

3.4.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยการนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่ได้ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประหยัดและการณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการพัฒนาในด้านของการประหยัด และนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนประถมศึกษา รวมจำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความตรงทางโครงสร้าง และเนื้อหาแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item-objective congruence) ระหว่างคำถามรายข้อกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด โดยแต่ละข้อคำถามจะต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้อง มากกว่า 0.60 ขึ้นไปถ้าค่าดัชนีความสอดคล้อง น้อยกว่า 0.60 นำมาปรับปรุงตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

3.4.2 หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะ ใกล้เคียงกับกลุ่มประชากร เป้าหมาย โดยนำไปใช้ทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือกับนักเรียนชั้นช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองสะเดา (สุนทรอุปถัมภ์) จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.92

4. วิธีกรรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย เก็บโดยใช้แบบสอบถามการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ดังนี้

4.1 ประสานงานกับพื้นที่ที่ทำวิจัย แจงวันและเวลาที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยและผู้ช่วย

4.3 ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ปริมาณ ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละในการแปลความผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมได้กำหนดค่ามาตรฐานร้อยละของการปฏิบัติ ไว้ดังนี้

ร้อยละ 85 – 100	แสดงว่าอยู่ใน	ระดับการปฏิบัติ	มาก
ร้อยละ 60 – 85	แสดงว่าอยู่ใน	ระดับการปฏิบัติ	ปานกลาง
ร้อยละ 60	แสดงว่าอยู่ใน	ระดับการปฏิบัติ	น้อย

อธิบายได้ ดังนี้ ถ้าผลการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ของนักเรียนส่วนใหญ่ออกมาใน ระดับ 85 – 100 อยู่ในระดับการปฏิบัติ มาก แสดงว่า ไม่เป็นปัญหา แต่ถ้าผลการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ของนักเรียนส่วนใหญ่ออกมาใน ระดับ 60 -85 อยู่ในระดับการปฏิบัติ ปานกลาง แสดงว่า เป็นปัญหาเพราะถือว่าอยู่ในระดับเสี่ยง และ ถ้าผลการปฏิบัติเกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ของนักเรียนส่วนใหญ่ออกมาใน ระดับต่ำกว่า 60 อยู่ในระดับการปฏิบัติ น้อย แสดงว่า เป็นปัญหา

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความ (interpretation) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สภาพปัจจุบันของพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

1. ข้อมูลส่วนตัวนักเรียนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

จากการสอบถามนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน 29 คน เป็นชาย 10 คน และหญิง 19 คน พบว่า ลักษณะการพักอาศัยของนักเรียนนั้น ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดาของตนเองคิดเป็น (ร้อยละ 93.11) และอาศัยอยู่กับญาติเพียง (ร้อยละ 6.89) อาชีพของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 82.78) รับราชการ (ร้อยละ 13.78) และเกษตรกรกรรม / เลี้ยงสัตว์ (ร้อยละ 3.44) สำหรับลักษณะรายรับที่ได้จากผู้ปกครองส่วนใหญ่รับเป็นรายวันคิดเป็น ร้อยละ 89.67 และ รับเป็นรายเดือน คิดเป็น ร้อยละ 10.33 รายละเอียดดังปรากฏในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่
ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการพักอาศัย		
อาศัยอยู่กับบิดาและมารดาของตนเอง	27	93.11
อาศัยอยู่กับญาติ ๆ	2	6.89
อาชีพของผู้ปกครอง		
รับจ้างทั่วไป	24	82.78
รับราชการ	4	13.78
เกษตรกรกรรม / เลี้ยงสัตว์	1	3.44
ลักษณะรายรับที่ได้จากผู้ปกครอง		
เป็นรายวัน	26	89.67
เป็นรายเดือน	3	10.33

2. การประหยัดและการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ของนักเรียน

2.1 จากการสอบถามนักเรียนด้านพฤติกรรมการปฏิบัติ เกี่ยวกับการประหยัดและการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยถามนักเรียนในกิจกรรมที่ปฏิบัติ ซึ่งถ้านักเรียนคนใดที่ตอบใช้แสดงว่าเคยปฏิบัติและตอบว่าไม่ใช่หรือไม่แน่ใจแสดงว่าปฏิบัติบ้างหรือไม่ปฏิบัติเลย และหลังการการเก็บข้อมูล พบว่า รายการที่นักเรียนมีการปฏิบัติมาก มีเพียง 1 รายการ คือ การเก็บสะสมเงินไว้ใช้จ่ายจำเป็น ร้อยละ 96.55 รายการที่นักเรียนมีการปฏิบัติปานกลางมี 5 รายการ คือ การวางแผนในการใช้จ่ายเงิน (ร้อยละ 72.41) การไม่จ่ายเงินที่ได้รับจากผู้ปกครอง จนหมด แต่จะเหลือเก็บไว้บ้าง (ร้อยละ 72.41) การนำข้อมูลที่สรุปแล้วไปเป็นข้อมูลในการวางแผน การใช้จ่ายในอนาคต (ร้อยละ 65.51) การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ทำให้ข้าพเจ้าสามารถควบคุมรายจ่ายได้ (ร้อยละ 62.06) การสามารถทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ได้ด้วยตนเอง (ร้อยละ 68.96) รายการที่นักเรียนมีการปฏิบัติน้อย มี 8 ราย คือ เมื่อต้องการสิ่งของที่ทันสมัยตามความนิยมของวัยรุ่น ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน จะพยายามเก็บสะสมเงินจนได้ครบตามจำนวนจึงค่อยซื้อ (ร้อยละ 34.48) การชอบซื้อขนมที่สีสันสวยงามและรสชาติอร่อย เพราะราคาต่างจากขนมทั่วไปไม่มากนัก (ร้อยละ 13.79) การมีสมุดบัญชีรายรับ – รายจ่าย ประจำตัว ซึ่งทำขึ้นมาเอง (ร้อยละ 41.37) การบันทึกรายรับ – รายจ่ายในบัญชีประจำตัวทุกวัน

(ร้อยละ 37.93) การนำข้อมูลที่สรุปรายรับ – รายจ่าย ประจำวัน มาสรุปรวมเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน และสรุปเป็นรายปี(ร้อยละ 24.13) การเหลือเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองกลับบ้านทุกวัน (ร้อยละ 55.17) เงินที่ได้รับจากผู้ปกครองเมื่อมาโรงเรียนจำนวนน้อยไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่าย (ร้อยละ 20.68) วันใดที่ไม่ได้มาโรงเรียนก็ไม่จำเป็นต้องรับเงินจากผู้ปกครอง (ร้อยละ 58.62) รายละเอียดในตารางที่ 5

ตาราง 5 ร้อยละของระดับพฤติกรรมการประหยัดและการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ความหมาย
	ปฏิบัติ		
	จำนวน	ร้อยละ	
1. การวางแผนในการใช้จ่ายเงิน	21	72.41	ปานกลาง
2. การเก็บสะสมเงินไว้ใช้ยามจำเป็น	28	96.55	มาก
3. การไม่จ่ายเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองจนหมด แต่จะเหลือเก็บไว้บ้าง	21	72.41	ปานกลาง
4. เมื่อต้องการสิ่งของที่ทันสมัยตามความนิยมของวัยรุ่น ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับ การเรียน จะพยายามเก็บสะสมเงินจนได้ครบตามจำนวนจึงค่อยซื้อ	10	34.48	น้อย
5. การขอซื้อขนมที่สีสันสวยงาม และรสชาติอร่อย เพราะราคาต่างจากขนมทั่วไปไม่มากนัก	4	13.79	น้อย
6. มีสมุดบัญชีรายรับ - รายจ่าย ประจำตัวซึ่งทำขึ้นมาเอง	12	41.37	น้อย
7. การบันทึกรายรับ – รายจ่ายในบัญชีประจำตัวทุกวัน	11	37.93	น้อย
8. การนำข้อมูลที่สรุปรายรับ – รายจ่าย ประจำวันมาสรุปรวมเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน และสรุปเป็นรายปี	7	24.13	น้อย
9. การนำข้อมูลที่สรุปแล้วไปเป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้จ่ายในอนาคต	19	65.51	ปานกลาง
10. การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ทำให้ข้าพเจ้าสามารถควบคุมรายจ่ายได้	18	62.06	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ		ความหมาย
	ปฏิบัติ		
	จำนวน	ร้อยละ	
11. การสามารถทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายได้ด้วยตนเอง	20	68.96	ปานกลาง
12. การเหลือเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองกลับบ้านทุกวัน	16	55.17	น้อย
13. เงินที่ได้รับจากผู้ปกครองเมื่อมาโรงเรียนจำนวนน้อย ไม่เพียงพอสำหรับใช้จ่าย	6	20.68	น้อย
14. วันใดที่ไม่ได้มาโรงเรียนก็ไม่จำเป็นต้องรับเงินจากผู้ปกครอง	17	58.62	น้อย

2.2 จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น พบว่า

โรงเรียนไม่มีกิจกรรมส่งเสริมการประหยัดอย่างเป็นทางการ แต่มีการอบรมนักเรียนหน้าแถวก่อนเคารพธงชาติ โดยที่จะไม่ได้เน้นในลักษณะของการทำ บัญชีรายรับ – รายจ่าย ดังคำกล่าวของครู คือ

- เราจะไม่นั้นให้เด็กนักเรียนควบคุมการใช้จ่ายโดยการทำบัญชีรายรับรายจ่าย แต่จะเน้นในด้านของการพูดให้นักเรียนรู้จักประหยัดอดออมโดยการนำเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองในแต่ละวันแล้วนำมาฝากกับครูและครูจะเป็นผู้ทำบัญชีการฝากเงินของนักเรียนเอง

- ในเรื่องของการอบรมให้เด็กใช้จ่ายอย่างประหยัด ทางโรงเรียนก็ได้ทำเป็นประจำอยู่แล้ว แต่ในเรื่องของการที่จะให้นักเรียนวางแผนการใช้จ่ายโดยการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายประจำตัว คงเป็นเรื่องที่ยากพอสมควร เพราะเด็กยังไม่เข้าใจในการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายเท่าที่ควร แต่ถ้าจะทำกันจริงๆ ก็ต้องอบรมวิธีการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย จริงจังและสม่ำเสมอ

- การอบรมให้เด็กนักเรียนรู้จักการประหยัดอดอมนั้นทางโรงเรียนได้ปฏิบัติ เป็นประจำอยู่แล้ว แต่ในเรื่องของการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ทางโรงเรียนยังไม่เน้น เพราะเป็นเรื่องที่ยากสำหรับเด็ก

2.3 จากการสัมภาษณ์ ผู้ปกครอง พบว่า

1) ผู้ปกครองบางคนมีการส่งเสริมการประหยัด แต่ไม่มีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ดังคำกล่าวของผู้ปกครอง คือ

- ก็ไม่ค่อยได้ส่งเสริมและสนับสนุนในด้านของการวางแผนการใช้จ่าย โดยการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย แก่เด็กนักเรียนเท่าไรนัก แต่ส่วนมากจะเป็นการบอกผ่าน ๆ มากกว่า โดย

จะบอกว่า ให้นักเรียนรู้จักการใช้เงินที่ได้รับจากผู้ปกครองอย่างประหยัด เพราะเงินนั้นหายากลำบาก

- ส่วนมากจะไม่ค่อยมีเวลาอยู่บุตรเท่าไร เพราะส่วนใหญ่ตื่นขึ้นมาตอนเช้า ก็จะไปทำงาน กลับจากงานมาถึงบ้านก็มีด ต้องฝากบุตรไว้กับยาย โดยให้ยายเป็นผู้ดูแลเรื่องของการใช้เงินของเด็กโดยที่ตนเองจะเอาเงินฝากไว้กับยายและให้ยายเป็นผู้ให้เงินกับเด็กนักเรียนเอง ก็ไม่รู้เหมือนกันว่ายายได้อบรมเรื่องของการใช้เงินให้แก่เด็กหรือเปล่า

- บอกอยู่เป็นประจำในเรื่องของการประหยัด แต่ไม่ได้เน้นให้บุตรของตนถึงกับทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย เพราะเด็กมันคงจะทำได้ไม่แน่

- ส่วนใหญ่ก็จะสนับสนุนทุกอย่างที่บุตรทำแล้วเป็นเกิดเป็นผลดีกับตนเองแม้แต่การประหยัด อดออม แต่ไม่เคยสนับสนุนบุตรให้บุตรทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ด้วยตัวเอง

- ก็ส่งเสริมอยู่ตลอดเวลา ว่าต้องรู้จักการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดที่สุด แต่ไม่ได้บอกให้บุตร ทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย เพราะแม่ก็ไม่รู้เหมือนกันว่ามันทำอย่างไร

2) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการทำบันทึกรายรับ – รายจ่ายของนักเรียนพบว่า

- ก็ไม่ค่อยเห็นนักเรียนทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย โดยหลังเลิกกลับมาจากโรงเรียนก็จะเปลี่ยนเสื้อผ้า ทำงานของตัวเองเสร็จแล้ว ก็จะออกเป็นเล่นกับเพื่อนนอกบ้าน พอตื่นขึ้นมาตอนเช้าก็เตรียมตัวไปโรงเรียนเลย ไม่เห็นว่าได้จดหรือทำบัญชีอะไร หรือเพราะว่าตนเองไม่ค่อยมีเวลาดูลูกหรือเปล่า เพราะว่าตนเองก็ต้องไปทำงานแต่เช้า กลับมาบ้านก็ช่วงเย็น

- ไม่เห็นทำ ส่วนมากเมื่อมาถึงบ้านก็เปลี่ยนเสื้อผ้าออกไปเล่นกับเพื่อนเลย ก็ไม่สังเกตเห็นบุตรได้ทำบัญชีแต่อย่างใด

- ไม่ค่อยเห็นทำสักเท่าไร

- ไม่เคยเห็นทำ แต่บางครั้งจะมาเล่าให้แม่ฟังว่า วันนี้ได้ฝากเงินกับครูที่โรงเรียน

3) การให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำนักเรียนในการวางแผนการใช้จ่าย โดยการการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย พบว่าไม่มีการให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำแต่อย่างใดดังคำกล่าวนี้

- ก็ไม่ได้ช่วยหรือให้คำปรึกษา แต่อย่างใด เพราะอยู่บ้านก็ไม่เห็นนักเรียนทำบัญชีอะไร

- ส่วนใหญ่ก็มัวแต่ทำงาน เลยไม่ค่อยเวลาให้คำแนะนำบุตร แต่ส่วนมากถ้าบุตรมีปัญหาอะไรก็จะมาปรึกษายายเสมอ และยายก็จะนำมาเล่าให้ตนฟังอีกที

- ไม่ได้ให้ เพราะบุตรของตนไม่ได้ทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย เลย

- ก็ไม่ค่อยได้ให้คำปรึกษา เพราะบุตรไม่เคยมาถามตนเลย ตนเองก็ทำแต่งงาน

- ก็ไม่ได้แนะนำอะไร เพราะตอนเช้าก็ต้องทำงานแต่เช้า เงินก็วางไว้บนตู้เย็น เขากินข้าวเสร็จก็จะมาเอาเงินที่แม่ได้วางไว้บนตู้เย็น แล้วก็ไปโรงเรียนตามปกติ ตอนเย็นถึงจะได้เจอกันอีกที

ผลสรุป จากการศึกษาจากกลุ่มประชากรที่ศึกษาทั้งหมด พบว่า ในส่วนที่สอดคล้องกันทางโรงเรียนและทางผู้ปกครองได้มีการอบรมนักเรียนในเรื่องของการประหยัดอยู่บ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ โดยทางโรงเรียนจะทำการอบรมนักเรียนเฉพาะตอนเช้าแถวเคารพธงชาติเท่านั้น เพราะในส่วนของ การประหยัดดอมนักเรียนได้มีการนำเงินมาฝากกับครู และครูจะเป็นผู้เก็บเงินเอาไว้ให้ และทางผู้ปกครองก็ให้การอบรมนักเรียนบ้างเป็นบางครั้ง เพราะไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับนักเรียนมากเพราะอาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องไปเข้าเย็นกลับ เลยไม่ค่อยมีเวลาให้กับบุตรมากนัก

ในส่วนที่ขัดแย้งกัน จากการศึกษา นักเรียน พบว่า นักเรียนได้มีการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย อยู่เป็นประจำ แต่จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นและผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนไม่เคยทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย เลย จะมีเพียงนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้น และนักเรียนไม่เคยนำเรื่องของการทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายมาปรึกษาครูประจำชั้นและผู้ปกครองเลย ทางครูประจำชั้นและผู้ปกครองก็เลยไม่ค่อยได้ให้คำปรึกษา เพียงแต่ได้อบรมเป็นบางครั้งคราวเท่านั้น

ผลการวิจัยในส่วนที่เสริมกัน พบว่า ในส่วนของการอบรมเท่านั้นที่เหมือนกันโดยพบว่าการอบรมให้นักเรียน ได้รู้จักการประหยัดดอมนั้น ความบ่อยครั้งในการอบรมให้นักเรียนทราบถึงการประหยัดดอมนั้น ไม่ค่อยบ่อยมากนัก โดยทางโรงเรียนได้เน้นในทางให้นักเรียนนำเงินที่ได้จากผู้ปกครองมาฝากกับครู และไม่ได้อบรมให้นักเรียนรู้จักการประหยัดดอมนด้วยการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย เพราะนักเรียนจะได้ทราบถึงจำนวนเงินที่นักเรียนใช้ไปในแต่ละวัน และทางผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เรื่องการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย โดยการอบรมจะเป็นการบอกผ่าน ๆ เท่านั้น

1.3 การควบคุมรายจ่าย ด้วยการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นของนักเรียน

1.3.1 จากการศึกษาจากนักเรียน ด้านพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมรายจ่าย ด้วยการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี พบว่า นักเรียนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรีมีพฤติกรรมในการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและสิ่งของต่างรวมไปถึงทัศนคติในด้านการใช้จ่ายเงินที่ได้รับจากผู้ปกครอง ในแต่ละวันทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมรายจ่าย และลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นนักเรียนที่ปฏิบัติตามข้อคำถามส่วนใหญ่ สรุปและคิดเป็นร้อยละ ได้ดังนี้

พฤติกรรมที่ปฏิบัติมากที่สุด จำนวน 5 รายการ คือ การใช้จ่ายเงินที่ผู้ปกครองให้มาซื้อสินค้าที่เป็นประโยชน์และจำเป็นต่อการเรียน เช่น อุปกรณ์การเรียน ปากกา ดินสอ ๔ (ร้อยละ 44.82) การเปรียบเทียบราคากับปริมาณและคุณภาพของสินค้าที่จะซื้อ ก่อนตัดสินใจ

ซื้อ (ร้อยละ 37.95) การไม่ตัดสินใจซื้อสินค้าตามแฟชั่นโดยไม่คำนึงถึงความจำเป็นและคุณภาพของสินค้า (ร้อยละ 27.58) การเก็บสะสมเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายในโรงเรียนไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น (ร้อยละ 44.82) และการพอใจที่ครูและผู้ปกครองคอยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้จ่ายอยู่เสมอ (ร้อยละ 44.82) พฤติกรรมที่ปฏิบัติมาก จำนวน 2 รายการ คือ การซื้อสินค้าที่มีราคาแพงจะปรึกษาผู้ปกครองก่อน (ร้อยละ 34.48) และ การมีความภูมิใจเมื่อทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย และสามารถควบคุมการใช้จ่ายได้ (ร้อยละ 41.37) พฤติกรรมที่ปฏิบัติปานกลาง จำนวน 4 รายการ คือ การวางแผนการใช้จ่ายด้วยการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย แล้วนำข้อมูลมาประกอบกับการตัดสินใจในการซื้อสินค้าและไม่ซื้อสินค้าที่ไม่จำเป็น (ร้อยละ 55.17) การออกไปรับประทานอาหารในร้านที่จำหน่ายในราคาถูก (ร้อยละ 37.95) การมีความพอใจในการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย และรู้ผลของการใช้จ่ายของตัวเองในแต่ละเดือน (ร้อยละ 41.37) และการซื้ออาหารบริโภคในโรงเรียน ข้าพเจ้ามักปฏิบัติตามเพื่อนในกลุ่มที่คุ้นเคยกันเสมอ (ร้อยละ 34.48) พฤติกรรมที่ปฏิบัติน้อย จำนวน 1 รายการ คือ การชอบซื้อขนม เช่น หมากฝรั่ง น้ำอัดลม ลูกอม เป็นต้น (ร้อยละ 37.95) ปฏิบัติน้อยที่สุด จำนวน 2 รายการ คือ การชอบซื้อของเล่นราคาแพง (ร้อยละ 58.62) และ การซื้อสิ่งของตามแบบดาราในโทรทัศน์ (ร้อยละ 41.37) รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตาราง 6 ร้อยละของการปฏิบัติในการควบคุมรายจ่าย ด้วยการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นนักเรียน
 ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแคว
 จังหวัดสระบุรี

ข้อความ	ร้อยละของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การวางแผนการใช้จ่ายด้วยการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย แล้วนำข้อมูลมาประกอบกับการตัดสินใจในการซื้อสินค้าและไม่ซื้อสินค้าที่ไม่จำเป็น	10.36	6.89	55.17	13.79	13.79
2. การใช้เงินที่ผู้ปกครองให้มาซื้อสินค้าที่เป็นประโยชน์และจำเป็นต่อการเรียน เช่น อุปกรณ์การเรียน ปากกา ดินสอ ฯ	44.82	37.93	13.79	3.46	0

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อความ	ร้อยละของการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. การจะเปรียบเทียบราคากับปริมาณและคุณภาพ ของสินค้าที่จะซื้อ ก่อนตัดสินใจซื้อ	37.95	34.48	20.68	6.89	0
4. การไม่ตัดสินใจซื้อสินค้าตามแฟชั่นโดยไม่คำนึงถึงความจำเป็นและคุณภาพของสินค้า	27.58	24.17	3.44	24.13	20.68
5. การชอบซื้อของเล่นราคาแพง	0	3.46	17.24	20.68	58.62
6. การชอบซื้อขนม เช่น หมากฝรั่งน้ำอัดลม ลูกอม เป็นต้น	10.34	10.34	27.58	37.95	13.79
7. การชอบไปรับประทานอาหารในร้านที่จำหน่ายในราคาถูก	20.68	13.79	37.95	13.79	13.79
8. การซื้อสินค้าที่มีราคาแพงจะปรึกษาผู้ปกครองก่อน	24.15	34.48	17.24	13.79	10.34
9. การเก็บสะสมเงินที่เหลือจากการใช้จ่าย ในโรงเรียนไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็น	44.82	34.48	17.24	0	3.46
10. การมีความพอใจในการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย และรู้ผลของการใช้จ่ายของตัวเองในแต่ละเดือน	24.13	24.13	41.37	6.89	3.48
11. การมีความภูมิใจเมื่อทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย และสามารถควบคุมการใช้จ่ายได้	20.68	41.37	34.48	3.47	0
12. การพอใจที่ครูและผู้ปกครองคอยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้จ่ายอยู่เสมอ	44.82	31.03	20.68	3.47	0
13. การซื้ออาหารบริโภคในโรงเรียน ข้าพเจ้ามักปฏิบัติตามเพื่อนในกลุ่มที่คุ้นเคยกันเสมอ	24.15	10.34	34.48	17.24	13.79
14. การซื้อสิ่งของตามแบบดาราในโทรทัศน์	6.89	6.89	20.68	24.17	41.37

1.3.2 จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น พบว่า

1) การอบรมนักเรียนให้รู้จักการประหยัดด้วยการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

- ส่วนใหญ่ก็จะอบรมในด้านของการประหยัด อย่างเดียว แต่จะไม่อธิบาย
ในด้านของการประหยัด ด้วยการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

- ก็มีการอบรมบ้าง ด้วยการกล่าวตักเตือนให้นักเรียนรู้ถึงคุณค่าของเงินที่
ได้รับมาจากผู้ปกครอง

- ทางโรงเรียนก็ได้มีการพูดอยู่เป็นประจำ ในเรื่องของการประหยัดอดออม
แม้กระทั่ง การที่จะให้เด็กนำเงินมาฝากกับครู แต่ถ้าหยุดพูดถึงเรื่องของการนำเงินมาฝากกับครู
ไปสักกระยะหนึ่งเด็กก็จะไม่นำเงินมาฝาก โดยเด็กจะลืมไปเลยว่ามีการนำเงินมาฝากกับครูได้
เพราะฉะนั้นทางโรงเรียน จึงต้องพูดอยู่เสมอเด็กถึงจะนำเงินมาฝากกับครูอยู่เป็นประจำ

- ทางโรงเรียนได้ทำการอบรมและให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านของการ
ประหยัดอดออม อยู่เสมอเพื่อให้สอดคล้องกับคำสั่งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2
โดยให้โรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ฯ ทุกโรงเรียนนำหลักคุณธรรม 8 ประการมา
ประยุกต์ให้เข้าหลักสูตรเพื่อให้ความรู้และอบรมเด็กนักเรียน ซึ่งการประหยัดนั้นเป็น 1 ใน 8 ข้อ
ของหลักคุณธรรม 8 ประการ ที่ทางโรงเรียนได้ใช้เป็นแม่แบบ ของการใช้หลักสูตรที่ได้ทำการ
ถ่ายทอดความรู้ และอบรมแก่เด็ก อยู่เป็นประจำ

2) โรงเรียนมีการกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการประหยัดด้วย วิธีการควบคุมรายจ่ายดังนี้

- ก็จะเป็นการอบรม ก่อนที่จะเคารพธงชาติ เสียมากกว่า

- ในเรื่องของการกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักการประหยัดด้วยการลดรายจ่ายที่
ไม่จำเป็น ทางโรงเรียนจะไม่ค่อยได้พูดถึงเท่าใดนัก แต่จะอบรมในเรื่องของการออมเงิน โดย
การนำมาฝากกับครูมากกว่า

- การกระตุ้นให้เด็กนักเรียนเกิดจิตสำนึกในการประหยัดนั้นทางโรงเรียนก็
ได้พูดอยู่เป็นประจำ โดยบางครั้งก็จะพูดชักจูงให้เด็กนักเรียนเหลือเงินกลับบ้านบ้าง โดยที่จะไม่
ต้องใช้เงินที่ได้มาจากผู้ปกครองหมดเลยเพียงครั้งเดียว และจะพูดอีกเสมอว่าถ้านักเรียนไม่
ต้องการที่จะนำเงินมาฝากกับครูนักเรียนก็ต้องเหลือเงินกลับบ้าน เพื่อจะได้นำไปหยอดกระปุก
ออมสินของตัวเองที่บ้านก็ได้

- ทางโรงเรียนจะเน้นให้นักเรียน ประหยัดอดออมโดยการ นำเงินมาฝาก
กับครู และวิธีการกระตุ้นให้เด็กอยากนำเงินมาฝากไว้กับครู คือ ถ้านักเรียนคนใดมีเงินฝากมาก
ทางโรงเรียนจะพาไปเที่ยวทัศนศึกษา นอกสถานที่ สิ่งเหล่านี้ก็เป็นสิ่งที่จะกระตุ้นให้เด็ก
อยากจะทำเงินมาฝากกับครูได้

3) โรงเรียนให้คำปรึกษากับนักเรียนด้านการใช้จ่ายดังนี้

- ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยให้คำปรึกษากับนักเรียนเท่าใดนักเพราะ นักเรียนไม่ค่อยมีใครมาปรึกษาเกี่ยวกับการใช้จ่ายกับครู

- นักเรียนไม่ค่อยเข้ามาปรึกษาครูในเรื่องของการใช้จ่ายเงิน เท่าใดนัก

- นักเรียนจะไม่ค่อยมาปรึกษาเรื่องของการใช้จ่ายเงินกับครู เพราะนักเรียนกลัวว่าครูจะบังคับให้เขานำมาฝากไว้กับครูจนหมด ก็เลยไม่ค่อยมีใครนำเรื่องของการใช้จ่ายเงินมาปรึกษากับครูเท่าใดนัก จะพูดว่าไม่มีมาปรึกษาเลยก็ว่าได้

- ไม่ค่อยได้ให้คำปรึกษาเท่าใดนัก เพราะนักเรียนส่วนใหญ่จะไม่ค่อยนำเรื่องของการใช้จ่ายเงินของตัวเองมาปรึกษากับครู

4) การกล่าวชมเชยและยกเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนคนอื่น เมื่อมีนักเรียนคนใดมีพฤติกรรมด้านการประหยัดอดออมที่ดี

- ก็มีบ้าง แต่ไม่ค่อยจะสังเกตนักเรียนในด้านของพฤติกรรมการประหยัด ส่วนใหญ่จะสังเกตดูพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยมากกว่า

- ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยสังเกตและติดตามนักเรียนในด้านนี้เท่าไร แต่ถ้านักเรียนคนใดมีพฤติกรรมในด้านการประหยัดอดออมแล้วนั้น ทางโรงเรียนก็พร้อมที่จะกล่าวคำชมเชย และทำการสนับสนุนให้ประพฤติต่อไปเรื่อย ๆ

- ส่วนใหญ่ทางโรงเรียนจะไม่ได้สังเกตในเรื่องนี้ แต่จะสังเกตจากจำนวนเงินที่นักเรียนนำมาฝากกับครู ถ้าใครมีเงินฝากมากทางโรงเรียนก็จะนำรายชื่อมาประกาศ เพื่อกล่าวชมเชยหน้าเสาธง แต่ในส่วนตัวของครูเองคิดว่า เราจะวัดว่านักเรียนคนใดมีเงินฝากมากแล้วนักเรียนคนนั้นก็จะเป็นคนรู้จักประหยัดอดออมเลยก็คงจะไม่ใช่ เพราะนักเรียนบางคนทางบ้านมีฐานะยากจน เงินที่ได้มาโรงเรียนอาจจะพอดีกับค่าใช้จ่ายหรือไม่เพียงพอเลยก็ได้ จึงเป็นเหตุให้เด็กนักเรียนไม่เหลือเงินและนำมาฝากกับครูได้

- ก็ต้องเป็นเช่นนั้นอยู่แล้ว เพราะทางโรงเรียนมีนโยบายว่า ถ้านักเรียนคนใดมีผลการเรียนที่ดีและมีความประพฤติที่ดี ทางโรงเรียนก็จะมีของรางวัลให้อยู่เป็นประจำ เช่น รถจักรยาน และอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ

5) การแนะนำวิธีการใช้จ่ายอย่างถูกวิธีสำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมในการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ทางโรงเรียนดำเนินการปรับพฤติกรรมตามพัฒนาการของเด็ก ดังนี้

- ส่วนใหญ่จะกล่าวตักเตือนเป็นภาพรวมเสียมากกว่า

- ก็ไม่ค่อยเห็นนักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติในด้านนี้สักเท่าไร แต่ถ้าเห็นและพบว่านักเรียนคนใดมีพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย ครูก็จะกล่าวตักเตือนและบอกวิธีการใช้จ่ายอย่างถูกวิธีต่อไป

- ส่วนใหญ่จะไม่ได้สังเกตในด้านนี้ เพราะครูจะคอยควบคุมในด้านของกรปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎระเบียบของโรงเรียนมากกว่า แต่ถ้าพบว่านักเรียนคนใดมีพฤติกรรมในการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย เราก็จะนำตัวมากล่าวตักเตือน ในเรื่องของการใช้จ่ายอย่างไรให้

เหมาะสมกับวัย และความยากลำบากของผู้ปกครองกว่าที่จะได้เงินมาให้เราใช้แต่ละบาทนั้น ได้มาอย่างยากลำบากเพียงใด

- ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยพบเหตุการณ์ แบบนี้บ่อยนัก แต่ถ้ามีนักเรียนคนใดมีพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย ก็จะแนะนำวิธีการใช้เงินอย่างเหมาะสมกับวัยต่อไป

1.3.3 จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่า

1) การอบรมนักเรียนให้รู้จักการประหยัด โดยการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

- ก็อบรมอยู่เสมอแต่จะไม่ได้พูดกันนาน ส่วนใหญ่จะอบรมนักเรียนในเรื่องของการประหยัด เฉพาะตอนที่นักเรียนมารับเงินจากตงก่อนที่จะเดินทางไปโรงเรียนเท่านั้น

- ถ้ามีเวลาก็จะอบรมบุตรเกี่ยวกับการประหยัดบ้าง ว่าใช้เงินประหยัด เพราะแม่ทำงานเหนื่อย แต่ส่วนใหญ่จะพูดแต่เรื่องที่บุตรขอ โดยบอกว่า แม่ได้ฝากเงินไว้กับยายแล้ว อยากได้อะไรก็ไปขอกับยาย

- บ้างครั้งก็พูดเตือนบ้าง แต่ไม่ค่อยบ่อย แต่คิดว่าเขารู้เพราะว่าเรียนอยู่ตั้งชั้นประถมปีที่ 6 แล้ว คิดว่าทางโรงเรียนคงจะอบรมทุกวันอยู่แล้ว

- ก็พูดเตือนบ้างเฉพาะ เวลาที่ตงและบุตรได้อยู่ด้วยกันอาทิตย์ละครั้งสองครั้ง ส่วนมากจะพูดเตือนในเรื่องของการให้ตั้งใจเรียนและไม่ค่อยได้พูดถึงเรื่องของการบอกให้บุตรประหยัดสักเท่าไร

- ก็พูดให้ฟังอยู่เสมอว่า อย่าใช้เงินเปลือง เพราะต้องเก็บเอาไว้เป็นค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ ค่าไฟ ทั้งค่าอยู่ค่ากินอีก ก็พูดให้เขาฟัง เพราะส่วนใหญ่พอหลังจากกลับจากโรงเรียน พ่อแม่เลิกงานกลับมาถึงบ้าน ก็ขอมาขอเงินอีก ไม่รู้เอาไปทำอะไร

2) การกระตุ้นเตือน นักเรียนในเรื่องของการใช้จ่ายอย่างประหยัด

- ก็บอกบ้าง ในตอนที่นักเรียนมาขอเงินซื้อของที่ราคาแพงๆ โดยจะบอกว่าเงินนั้นหายากกว่าที่พ่อกับแม่ได้หาเงินมาได้ ต้องเหนื่อยขนาดไหน

- ส่วนมากจะบอกให้บุตรใช้เงินอยากประหยัดเสียมากกว่า เพราะไม่รู้จะไปกระตุ้นเขาอย่างไร เพราะทุกวันนี้ก็ไม่มีปัญหาอะไร

- ก็จะพูดให้กำลังใจอยู่บ่อย ๆ อย่าง เช่น ถ้าตอนนี้เรารู้จักเก็บเงินไว้ พอโตขึ้นเราก็จะได้เป็นเศรษฐี คือพูดในแนวที่ให้กำลังใจเขาอยู่เสมอ

- ก็ไม่ค่อยได้เห็นตรงนี้ส่วนใหญ่จะจู้จี้จ๋าไซในเรื่องของการเรียนมากกว่าจะบอกบุตรเสมอว่าให้ตั้งใจเรียนหมดเท่าไรไม่ว่าขอให้ขยันเรียน

- พูดบ่อยเรื่องการประหยัด อย่าใช้เงินเปลือง แต่เด็กก็จะไม่ค่อยชอบฟัง

3) การส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนในด้านของการประหยัดในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

- จะสนับสนุนทุกสิ่งทุกอย่างที่เห็นว่าลูกทำถูกต้อง แม้กระทั่งเรื่องของการประหยัดดอดออมก็เป็นสิ่งที่ดี ถ้าบุตรพฤติกรรมในการประหยัดแล้วผู้ปกครองก็พร้อมที่จะสนับสนุนเต็มที่

- ก็สนับสนุนทุกอย่างที่เห็นว่าบุตรทำถูกต้อง ถ้าบุตรเป็นคนที่มีความประหยัดดอดออมคนก็พอใจ เพราะจะได้ไม่ต้องเป็นห่วงมาก

- ก็สนับสนุนตลอดถ้าบุตรรู้จักตั้งแต่ตอนนี้ก็จะเป็นผลดีต่อตัวเขาเมื่อโตขึ้น

- ส่วนมากเขาจะเก็บของเขาเอง เพราะเคยบอกบุตรว่าอยากได้อะไรที่แพง ๆ ก็ต้องเก็บเงินที่ใช้เหลือที่พ่อแม่ให้ไปโรงเรียนเอาไว้ซื้อเอาเอง แต่เรื่องซื้ออุปกรณ์การเรียนหมดเท่าไรพ่อแม่ไม่ว่า

- สนับสนุนทุกอย่าง ทั้งบอก ทั้งเตือน ส่วนใหญ่ก็จะเป็นเรื่องการใช้เงินโดยชอบขอเงินไปซื้อของเล่นที่ไม่เป็นประโยชน์ พอซื้อมาเล่นเดี๋ยวเดียวไม่นานก็ทิ้ง

4) การกล่าวชมเชยและให้กำลังใจ หรือมีรางวัลให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมในด้านการใช้จ่ายอย่างประหยัด

- ถ้าเป็นอย่างนั้นได้ก็จะดีมาก เมื่อเห็นลูกมีความประหยัดดอดออมผมก็ภูมิใจ เรื่องของการกล่าวคำชมเชยก็ต้องกล่าวชมเชยเขาว่า ดีแล้วเมื่อรู้จักการประหยัดดอดออมตั้งแต่เด็กพอโตขึ้นก็就不用ลำบาก

- ก็เป็นสิ่งที่ดี เพราะจะได้ติดเป็นนิสัยในการรู้จักประหยัดดอดออม ส่วนใหญ่ถ้ามีเวลาว่างก็จะพาไปเที่ยวบ้าง แต่ก็เคยซื้อกระเป๋าออกมสินให้เหมือนกัน เวลาเขาเหลือเงินกลับมาจากโรงเรียนจะได้มีที่หยอด แต่ทุกวันนี้ไม่รู้หยอดออมสินกันหรือเปล่า

- ก็ธรรมดาอยู่กันตามธรรมดาไม่ได้สังเกตอะไร แต่บุตรก็ไม่มีปัญหาอะไรมาให้ตนต้องกลุ้มใจ แต่ถ้าเห็นเขาทำความดีหรือเป็นคนรู้จักการประหยัด คนก็ดีใจก็จะกล่าวชมเชยบ้าง

- ก็เคยกล่าวชมเชยอยู่บ่อยๆ แต่ส่วนใหญ่พ่อแม่จะไม่ได้รับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของบุตรมากนัก

- เท่าที่เห็นบุตรไม่ค่อยประหยัดดอดออม คือเก็บเงินยังไม่เป็น แต่ถ้าบุตรมีพฤติกรรมประหยัดดอดออมมากขึ้นก็จะดีมาก ก็จะพูดชมเชยว่าดีจังช่วยแม่ประหยัดเงิน

5) การกล่าวตักเตือนหรือลงโทษ เมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมในการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย

- ก็จะกล่าวตักเตือนให้ลูกรู้คุณค่าของเงิน

- ต้องดูก่อนว่า ฟุ่มเฟือยในลักษณะใด ถ้าไม่เกินไปก็ต้องกล่าวตักเตือน แต่ถ้ามากเกินไปก็ต้องมีการทำโทษกัน

- ต้องกล่าวตักเตือนเพราะฐานะเราก็ไม่ใช่คนรวย พ่อแม่ก็ต้องออกไปรับจ้างเขาทุกวัน กว่าที่ได้เงินมาแต่ละบาทนั้นยากเย็นแสนเข็ญขนาดไหน แต่ถ้าบุตรไม่รู้จักประหยัดช่วยกัน ก็ต้องมีการอบรมและทำโทษ กันบ้างเป็นบางครั้ง

- ไม่ค่อยเห็นเขาใช้เงินอย่างฟุ่มเฟือยเท่าไร บุตรก็ใช้จ่ายแบบเด็กทั่วไปธรรมดา แต่ถ้าเขาใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยจริง ๆ ก็คงต้องกล่าวตักเตือนกันเป็นธรรมดา ก็พูดในเรื่องค่าของเงิน และความยากลำบากของการที่จะได้เงินมาแต่ละบาท

- บอกกันเป็นประจำ ว่าอย่าขอเงินพ่อแม่บ่อยนัก เพราะพ่อแม่ทำงานเหนื่อยเป็นลูกจ้างเขา แต่ถ้าบอกกันไม่ไหวจริง ๆ ก็จำเป็นต้องลงโทษกัน

6) การให้คำปรึกษาและแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการลดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นหรือไม่

- ส่วนมากนักเรียนจะไม่ค่อยมาปรึกษาในเรื่องของการใช้จ่ายเงินกับตนเองก็เลยไม่ได้ให้คำปรึกษาแต่อย่างใด ส่วนมากจะมาขอแต่เงินมากกว่า

- ไม่ค่อยได้มีเวลาอยู่ใกล้ชิดกับบุตรมากเท่าใดนัก เลยไม่ค่อยได้ให้คำปรึกษาเลย

- บุตรไม่เคยมาปรึกษาหรือถามในวิธีการใช้จ่ายเงินกับตนเอง ก็เลยปล่อย ๆ คิดว่าคงไม่มีปัญหาอะไร

- ก็ไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับบุตรในเรื่องการใช้จ่ายมากนัก เพราะอยากได้อะไรเขาก็จะเก็บเงินซื้อของเขาเอง

- ไม่ค่อยมาปรึกษาเรื่องการใช้จ่าย แต่จะมาขอเงินบ่อยมาก

ผลสรุป จากการศึกษากลุ่มประชากรทั้งหมด ในส่วนที่สอดคล้องกัน พบว่า ส่วนใหญ่จะมีการอบรมให้นักเรียนรู้จักการประหยัดอยู่เสมอแต่จะไม่พูดย้ำบ่อยนักโดยจะอบรมเป็นภาพรวมและและทางโรงเรียนจะใช้วิธีลดรายจ่ายของนักเรียนด้วยการให้นักเรียนนำเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองมาฝากกับครูประจำชั้น ฝ่ายทางผู้ปกครองก็จะอบรมบ้างแต่นักเรียนจะไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าใดนัก

ในส่วนที่ขัดแย้งกัน พบว่า ผลจากการศึกษากลุ่มนักเรียนด้านการใช้จ่ายนั้น พบว่านักเรียนส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่ประหยัดมาก แต่ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองทำให้ทราบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ค่อนข้างฟุ่มเฟือย ชอบที่จะซื้อของเล่นมากกว่าอาหาร และผลจากการสัมภาษณ์ครู พบว่า นักเรียนจะชอบซื้อของตามรถที่มาขายในโรงเรียน คือ เมื่อมีอะไรมาขายก็จะซื้อหมด และการฝากเงินกับครู จะฝากก็ต่อเมื่อครูได้พูดถึงเรื่องการนำเงินมาฝากกับครูเท่านั้น แต่ถ้าไม่พูดถึงก็จะไม่ฝากเลย

ในส่วนที่เสริมกัน พบว่า ในการอบรมในด้านของการประหยัดด้วยการลดรายจ่าย ที่ไม่จำเป็นทางครูและผู้ปกครองได้มีการอบรมอยู่เสมอแต่จะน้อยครั้ง เพราะทางโรงเรียนจะอบรมเป็นภาพรวมโดยจะไม่เน้นหรืออธิบายในรายละเอียดในเรื่องของการวิธีการลดรายจ่ายด้วย

ตัวเอง ส่วนทางผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลาอบรมนักเรียน เพราะไม่ค่อยมีอยู่ด้วยกันมากนัก และจากการสัมภาษณ์ครูและผู้ปกครอง ผลออกมาตรงกัน คือ นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ค่อนข้างฟุ่มเฟือย และจะปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนของครูและผู้ปกครองในเรื่องด้านการประหยัดด้วยการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นระยะหนึ่งเท่านั้น

ปัญหา และความต้องการการพัฒนาพฤติกรรมประหยัด ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

จากการศึกษากลุ่มประชากรโดยการสัมภาษณ์นักเรียน และครูประจำชั้นและผู้ปกครอง พบว่า ปัญหาในการพัฒนาพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนคือ

- นักเรียนไม่ได้มีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายกันเป็นส่วนมาก
 - ทางโรงเรียนจะไม่เน้นให้นักเรียนได้ทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ประจำตัว ทางโรงเรียนจะไม่ได้พูดอบรมในด้านของการประหยัดดอดอม ด้วยการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย เป็นจริงเป็นจัง เพราะส่วนใหญ่จะคิดว่าเป็นเรื่องยากสำหรับเด็ก
 - นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้จ่ายค่อนข้างฟุ่มเฟือยนิยมใช้จ่ายเงินที่ได้รับจากผู้ปกครอง จนหมดในมือของที่พอค้าได้นำมาขายที่โรงเรียน
 - นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เหลือเงินกลับบ้านโดยจะใช้ให้หมดที่โรงเรียนโดยครั้งเดียว
 - ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาดูแลและอบรมบุตรในเรื่องการใช้จ่ายของบุตร
- ความต้องการในการพัฒนาพฤติกรรมประหยัด ของนักเรียนนักเรียน คือ
- การกำหนดให้นักเรียนมีบัญชีรายรับ – รายจ่าย ประจำตัว และลงบันทึกรายการใช้จ่ายของตนเองเป็นประจำทุกวัน
 - การจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย
 - การอบรมและรณรงค์ใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและมีเหตุผล รวมไปถึงการควบคุมการใช้จ่ายของเด็กภายในโรงเรียน ซึ่งสามารถเสนอเป็นตารางได้ดังนี้

สรุปสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาพฤติกรรมประหยัดของนักเรียนช่วงชั้น 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยสรุปตามกรอบการวิจัย ตามตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 7 สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ประจำตัวทุกวัน

ประเด็น	สภาพปัจจุบัน	ปัญหา	ความต้องการพัฒนา
1. การทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ของนักเรียน	1. นักเรียนไม่มีการทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายกันเป็นส่วนมาก 2. ทางโรงเรียนจะไม่เน้นให้นักเรียนได้ทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ประจำตัวทางโรงเรียน จะไม่ได้พูดคุยอบรมในด้านของการประหยัด อดออม ด้วยการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย เป็นจริงเป็นจัง เพราะส่วนใหญ่จะคิดว่าเป็นเรื่องยากสำหรับเด็ก	1. นักเรียนไม่รู้จักหลักและวิธีการในการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย 2. ทางโรงเรียนไม่ได้อบรมให้นักเรียนรู้จักหลักและวิธีการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย แต่จะเน้นให้นักเรียนประหยัด โดยการนำเงินมาฝากไว้กับครูเพียงอย่างเดียว	1. จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย แก่นักเรียน โดยบุคลากรที่มี ความรู้ความเชี่ยวชาญเพื่อมาอบรม ให้ความรู้แก่เด็กอย่างจริงจัง 2. การกำหนดให้นักเรียนมีบัญชีรายรับ - รายจ่าย ประจำตัว และลงบันทึกราย การใช้จ่ายของตนเองเป็นประจำทุกวัน 3. ต้องการคู่มือความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย

ตาราง 8 สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

ประเด็น	สภาพปัญหา	ปัญหา	ความต้องการพัฒนา
2. การควบคุมรายจ่ายด้วยการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น	<p>1. นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้จ่ายก่อนข้างฟุ่มเฟือยนิยมใช้จ่ายเงินที่ได้รับจากผู้ปกครองจนหมดในการซื้อของที่พ่อค้าได้นำมาขายที่โรงเรียน</p> <p>2. นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เหลือเงินกลับบ้านโดยจะใช้จ่ายให้หมดที่โรงเรียนโดยครั้งเดียว</p>	<p>1. นักเรียนขาดความรู้และความเข้าใจในหลักของการใช้จ่ายเงินเพื่อให้เหมาะสมกับวัยและฐานะทางบ้านของตน</p> <p>2. นักเรียนยังไม่เห็นคุณค่าและความเข้าใจของประโยชน์ของการประหยัดว่ามีความจำเป็นต่อตนเองในอนาคต</p> <p>3. ทางโรงเรียนจะไม่ค่อยได้อบรมให้นักเรียนควบคุมการใช้จ่ายเพราะคิดว่านักเรียนจะนำเงินมาฝากกับครูอยู่แต่จะเน้นในด้านระเบียบวินัยเสียมากกว่า</p> <p>4. ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาดูแลและอบรมบุตรในเรื่องการใช้จ่ายของบุตร</p>	<p>1. ครูและผู้ปกครองต้องมีการได้ประชุมกันเพื่อทราบถึงปัญหาและร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาให้นักเรียนสามารถควบคุมรายจ่ายด้วยการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น</p> <p>2. ต้องปลูกฝังให้เด็กนักเรียนเกิดทัศนคติในการประหยัดอดออมโดยการควบคุมรายจ่ายด้วยการลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นให้เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยที่นักเรียนสามารถคิดและมีความอยากจะทำด้วยตัวเอง</p> <p>3. ต้องมีโครงการที่จะสามารถสนับสนุนและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะสามารถรู้ได้และนำมาปฏิบัติได้ในระดับที่ดี</p>